

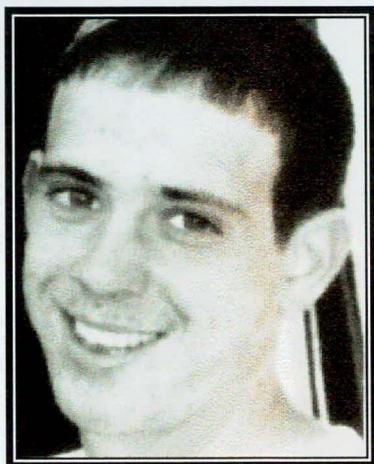

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

סמל נחשון (מרדכי) וקסמן ז"ל

בן אסתר-גיטל ויהודה-אריה
נולד בירושלים

בתאריך כ"ב בניסן תשל"ה, 3/4/1975

התגורר בירושלים

התגייס באוגוסט 1993

שרת בחטיבת גולני

נחטף על ידי מחבלים ונרצח בפעולה לשחרורו

בתאריך י' בחשוון תשנ"ה, 14/10/1994

נקבר בהר הרצל

אזור: ד חלקה: 9 שורה: 23 קבר: 4

הותיר אחריו הורים ושישה אחים

בן 19 בנפלו

קורות חיים

בן אסתר גיטל ויהודה אריה. נולד ביום כ"ב בניסן תשל"ה (3.4.1975) בירושלים, בן שלישי למשפחה בת שבעה בנים. התחנך בבית-הספר היסודי "חורב" בירושלים, והמשיך את לימודיו בישיבה התיכונית של "חורב", שם השלים את לימודיו וקיבל תעודת בגרות. נחשון היה חניך בתנועת הנוער "עזרא", וברבות הימים הדריך חניכים צעירים. הוא עבר קורס עזרה ראשונה במד"א, והתנדב שם במסירות רבה. מספר חברו לסניף תנועת "עזרא" ברמות, דודו גלעדי: "נחשון, לא קשה כל כך להסתדר אתו. להיפך, הוא מקרין מאוד את האהבה שלו. אתה בא לסניף, פתאום הוא מגיע, קופץ עליך, חונק אותך, מוריד אותך לרצפה". ומוסיפות יונית פרידברג והדס רזיאל: "לא יודעות אם אי-פעם היית מודע לאהבה הענקית שיש לאנשים אליך. בכל מקום שהלכנו - מיד כולם הכירו אותך. כל אחד שעובר הוא חבר שלך מכאן, ומכיר אותך משם. כל אחד זכה לחיוך, ללחיצת יד, כאילו הוא החבר הכי טוב בעולם". נחשון היה החייכן, האופטימיסט, בעל המורל הגבוה והמעודד שבחברה - גם של

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

חבריו, גם במשפחה, וגם של עמיתיו לנשק. הוא טיפל בהמון אהבה ובמסירות נפש באחיו הקטן, הלוקה בתסמונת דאון.

נחשון גויס לצה"ל בראשית אוגוסט 1993 ובעקבות שני אחיו הבוגרים התנדב ל"גולני". הוא הגיע ליחידת "עורב" של גולני, ורצה מאוד להיות קצין, דבר שהיה אמור להתגשם כעבור זמן קצר. לאחר הטירונות, ולאחר שהוכשר כלוחם, עשה שירות מבצעי בלבנון.

כתב מפקד החטיבה: "נחשון התבלט כבר בראשית דרכו בגולני בבסיס הטירונים: החיוך התמידי שלא מש מפניו לרגע, גם בעת קושי, היה התכונה הבולטת בנחשון, תכונה חיצונית, אמנם, אך משדרת הכל על עוצמתו הרוחנית, בגרותו, תפיסת עולמו והבנתו. נחשון עם נתונים איכותיים אלו השפיע על כולנו. בעת שירותו בלבנון, תקופה בה הצטיין כלוחם, התנדב לכל משימה, וידע תמיד לחייך ולהרגיע את הסובבים. גם כשכעס והיה עצוב, ידע נחשון לשדר זאת ברוחו המיוחדת ולהשפיע בכך על חבריו ולא פעם על מפקדיו". כך מתארים אותו חבריו לצוות I ב"עורב" גולני: "לא נשכח את החיוך התמידי שלך, אותו חיוך שהקסים את כולם, חיילים, מפקדים וחברים. איך בטירונות הסתובבת עם רס"פים וקצינים כמו חבר ותיק. אותו חיוך שגם בקטעים קשים בטירונות, ביחידה ובלבנון, לא נמחק אחרי שמונה שעות שמירה". מספר חברו, אודי בן נון: "מפקדים אהבו אותו, והוא ניצל את זה. כשהיו נותנים לו עונשים היו ככה מרחמים עליו, היו צוחקים אתו ובסוף מוותרים לו. בטירונות, כל המפקדים מפלוגות אחרות, מצוותים אחרים, לא היה להם אתו דיסטנס, עם כולם היה דיסטנס, ורק אתו הולכים צוחקים, היו מסתלבטים אתו כאילו חייל ותיק. קשה לעמוד מול נחשון". ומספר יניב סימון: "תמיד הקרנת רצון טוב וחוש הומור. הרצון והכוח הפנימי שלך השפיעו עלינו, הסובבים אותך. הגובה והמשקל שלך היו קטנים משלנו, אך הוכחת לנו ולמפקדיך כמה גדול אתה".

נחשון היה ילד תמים, שחשב רק טוב על אחרים - תכונה שלא נתנה לו לחשוד במכונית שעצרה עבורו בצומת יהוד, ובה נוסעים חובשי כיפות, מוסיקה חסידית בטייפ באוטו, ותנ"ך וסידור מונחים על המושב. נחשון נחטף ביום 9.10.1994 על ידי מחבלים מהחמאס, והוחזק כבן ערובה במשך שישה ימים. כל המדינה התפללה ופעלה לשחרורו. כל העם היה מאוחד ברצון להציל נפש אחת של יהודי.

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

ביום שישי, י' בחשוון תשנ"ה (14.10.1994) נערכה פעולה צבאית בבית בו הוחזק נחשון בביר נבאללה. מפקד הפעולה, סרן ניר פורז, ונחשון הי"ד נפלו בקרב בפעולה זאת. במוצאי שבת, בחצות הלילה, הובא נחשון למנוחת עולמים בבית העלמין הצבאי בהר הרצל. כמאה אלף איש השתתפו בהלוויה. בן תשע עשרה היה נחשון בנופלו. הוא הועלה לדרגת סמל לאחר מותו. השאיר אחריו הורים ושישה אחים - חיים, חזי, צחי, אלי, רפאל ואוריאל.

במכתב תנחומים למשפחה, כתב הרמטכ"ל אהוד ברק: "נחשון, זכרונו לברכה, נחטף על ידי מחבלי החמאס והוחזק כבן ערובה בבית בביר נבאללה, שם נרצח בדם קר, עת פרץ כוח צה"ל לבית בניסיון לחלצו, נחשון שירת כלוחם בפלוגת הנ"ט של חטיבת גולני, ותואר על ידי מפקדו כחייל ממושמע, שהאמין בצדקת הדרך, התנדב ראשון לכל משימה, בעל תושייה ורמה אישית גבוהה. היה מלא מרץ ושמחת חיים, אהוד על הסובבים אותו, בעל כושר ביקורת מפותח, מנהיג טבעי, רקס מערכת יחסים מיוחדת עם חבריו, עמיתיו לנשק, ועם מפקדיו ויצר בכך אווירה ייחודית בצוותו".

וספד לו מפקד החטיבה: "נרצחת, נחשון, בדם קר. נרצחת על היותך יהודי גאה החי בארצו, על היותך חייל בצה"ל. נרצחת על ידי אלו המנסים לחבל בכל אשר אתה האמנת: ביטחון לעם ישראל במדינתו, קדושת החיים, ההגינות ואהבת הזולת. נרצחת והשארת חלל עמוק של צער ותסכול בחטיבה, ביחידתך ובעיקר במשפחתך. משפחה, לה מסורת גולני מפוארת. תלינו תקוות רבות בנחשון, ביכולתו, בצדקת דרכו ובאמינותו. ציפינו שמלוחם צעיר יצמח ויהיה מודל חיקוי ללוחמים אחרים, כל אלה נגדעו בעודם באיבם".

כתב הרב מוטי אלון, ראש ישיבת "חורב": "אני רואה אותך כאן נחשון, עם אותו חיוך קבוע. אתה, על מה שאתה, נחשון הקטן והגדול, הצלחת לעשות לעם שלם. למדרגה שאליה הצלחת להעלות עם שלם בימים שסועים, קשים, עם החיוך הזה."

כתבו חבריו לצוות 1: השליחות האחרונה שלך, אחרי כל המאבקים ופתיחות הצירים, נהג נגמ"ש או מפקד חוליה, היא לאחד את העם, דבר כמעט בלתי אפשרי, והוכחת שגם לזה אתה מסוגל". כתב חברו ליחידה, שי צרויה: "נחשון, עכשיו כשאני חושב עליך, אני רואה בן-אדם, יותר נכון, ילד, עם קסם מיוחד, שבהתחלה לא ראינו את זה ולא שמנו לב, אבל

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

אחרי שעזבת אותנו אני רואה מול העיניים 'אדם גדול' שהצליח לעשות דברים שהרבה אנשים בממדים ובגיל שלך לא הצליחו לעשות ולא יצליחו לעשות. כמו, למשל, לסחוב את הטיל שהיה גדול ממך כמעט פי שניים, ושקל חצי ממשקלך, אבל אתה סחבת אותו כמו ענק". חבר לצוות, ישראל היימן, כתב: "דבר אחד אני יודע, שהפסדתי חבר. חבר שמקרין חום ואנושיות, איכפתיות ועזרה לזולת, שבחיים לא ראיתי כמותה. חבר שעוזר בלי לעשות חשבונות".

פעולות הנצחה רבות נעשו לזכרו של נחשון. הוריו הוציאו לאור ספר לזכרו ובו דברים של בני המשפחה, חברים ומפקדים, על דמותו, משולבים בשירי ארץ ישראל; ארבעה ספרי תורה נכתבו לזכרו; נחנך בית-ספר לנדידת ציפורים בלטרון, על שמו ועל שם סרן ניר פורז; הוקם על שמו מרכז להבנה וסובלנות; בית המדרש, בבית הכנסת שבו התפלל, נקרא על שמו; הוקמה קרן להשאלת מכשירים נשימתיים לקשישים ולתינוקות על שם נחשון וניר; הורים רבים ברחבי הארץ קראו לבניהם בשם נחשון; לאחרונה, נבנה בניין חדש בירושלים עבור "שלוה" - מרכז לילדים מוגבלים, הקרוי "בית נחשון".

רב"ט נחשון מרדכי וקסמן ז"ל

נחשון הוא בנינו השלישי מבין שבע בנים .
נולד בירושלים כ"ב ניסן תשל"ה (3.4.75) למחרת אסרו חג פסח בביה"ח שערי צדק בירושלים .

סיים את לימודיו בבי"ס חורב בשכונת קטמון .
בכיתה - ה' הצטרף לתנועת הנוער עזרא .
הוא המשיך את לימודיו התיכוניים בישיבת חורב מחזור כ"ט והיה מקורב לראש הישיבה הרב מוטי אלון .

בתקופת לימודיו בתיכון הקדיש הרבה זמן לפעולות בעזרא וכן לפעולות התנדבותיות במגן דוד אדום .

עם סיום לימודיו התיכוניים וקבלת תעודת בגרות התגייס בתאריך 9.8.93 לצה"ל .
הוא התעקש לשרת ביחידה קרבית כמו שני אחיו הגדולים, הוא עבר גיבוש בעורב גולני הצליח ושירת ביחידה זו עד הירצחו ביום שישי 14.10.94 .

הוא היה נמוך ורזה ביחס לחבריו ביחידה והיה זקוק להרבה אומץ תעוזה וכוח רצון לשאת את האימונים המפרכים ולשאת את טיל העורב על כתפיו, בעקשנות הוא הצליח לעבור את בוחני המסלול לעבור מעל גדרות ולטפס על החבל ובדרך לא דרך עבר את כל המכשולים .

התאמן שעות על המתח כדי לחזק את שריריו, ובמסעות סחב כמו חבריו הגבוהים והחזקים את האלונקה ואת הטיל שהיה גדול כמעט פי שניים ממנו .

אי אפשר לשכוח את החיוך התמידי המקסים שלו , אותו חיוך שהקסים את כולם .
ביום ראשון 9 באוקטובר בשעה 16-00 סיים נחשון השתלמות נהיגה בגיפ בצפון הארץ ונסע עם חברו משה קפך לכיוון מרכז הארץ .

בשעה 17-30 ירד בצומת התעלה ביהוד ועלה על טרמפ שבו היו מחבלים מחופשים ליהודים דתיים .

בשעה 24-00 מתקשר אביו יהודה וקסמן לקצין העיר ומודיע על היעדרו של נחשון .

ביום שני 11-10-94 מתארגנים חברים מבית הכנסת ומהישיבה לחיפוש באזור לוד ויהוד

ביום שלישי בשעה 20-00 במהדורת החדשות בטלוויזיה משודרת קלטת וידאו שהביא צלם סוכנות רויטר בה מצולמת תעודת הזהות של נחשון ונסקו האישי .

יום רביעי 12-10 - משדרים בטלוויזיה קלטת שניה - בה רואים את נחשון מבקש ל חייו .

נחשון מבקש מממשלת ישראל לשחרר אסירים פלשתינאים אחרת יהרגו אותו .

יום שישי 14-10 צה"ל מבצע פעולה צבאית הפעולה נכשלת קצין צה"ל ניר פורז נהרג , 11 חיילים נפצעו .

במוצאי שבת 15-10 (מר חשוון תשנ"ה) נקבר נחשון בהלוויה המונית בהר הרצל בירושלים, עם ישראל בעשרות אלפי ליוו אותו לקבר ישראל, כמו שמליוני אנשים ברחבי העולם התאחדו כמה ימים לפני זה ברגשות ובתפילה והדלקת נרות למען הצלתו .

למען הנצחת שמו נכתבו 4 ספרי תורה הוקם מרכז תמיכה לילדים מוגבלים בשם שלוה , מרכז לחקר נדידת הציפורים בלטרון וכן מרכז להבנה ולסובלנות .

יהי זכרו ברוך .

רב"ט נחשון מרדכי וקסמן ז"ל

נחשון הוא בנינו השלישי מבין שבע בנים .
נולד בירושלים כ"ב ניסן תשל"ה (3.4.75) למחרת אסרו חג פסח בביה"ח שערי צדק בירושלים .

סיים את לימודיו בבי"ס חורב בשכונת קטמון .
בכיתה - ה' הצטרף לתנועת הנוער עזרא .
הוא המשיך את לימודיו התיכוניים בישיבת חורב מחזור כ"ט והיה מקורב לראש הישיבה הרב מוטי אלון .

בתקופת לימודיו בתיכון הקדיש הרבה זמן לפעולות בעזרא וכן לפעולות התנדבותיות במגן דוד אדום .

עם סיום לימודיו התיכוניים וקבלת תעודת בגרות התגייס בתאריך 9.8.93 לצה"ל .
הוא התעקש לשרת ביחידה קרבית כמו שני אחיו הגדולים, הוא עבר גיבוש בעורב גולני הצליח ושירת ביחידה זו עד הירצחו ביום שישי 14.10.94 .

הוא היה נמוך ורזה ביחס לחבריו ביחידה והיה זקוק להרבה אומץ תעוזה וכוח רצון לשאת את האימונים המפרכים ולשאת את טיל העורב על כתפיו, בעקשנות הוא הצליח לעבור את בוחני המסלול לעבור מעל גדרות ולטפס על החבל ובדרך לא דרך עבר את כל המכשולים .

התאמן שעות על המתח כדי לחזק את שריריו, ובמסעות סחב כמו חבריו הגבוהים והחזקים את האלונקה ואת הטיל שהיה גדול כמעט פי שניים ממנו .

אי אפשר לשכוח את החינוך התמידי המקסים שלו , אותו חיוך שהקסים את כולם .
ביום ראשון 9 באוקטובר בשעה 00-16 סיים נחשון השתלמות נהיגה בגיפ בצפון הארץ ונסע עם חברו משה קפר לכיוון מרכז הארץ .

בשעה 17-30 ירד בצומת ^{התשל"ה} ביהוד ועלה על טרמפ שבו היו מחבלים מחופשים ליהודים דתיים .

בשעה 00-24 מתקשר אביו יהודה וקסמן לקצין העיר ומודיע על היעדרו של נחשון .

ביום שני 11-10-94 מתארגנים חברים מבית הכנסת ומהישיבה לחיפוש באזור לוד ויהוד

ביום שלישי בשעה 00-20 במהדורת החדשות בטלוויזיה משודרת קלטת וידאו שהביא צלם סוכנות רויטר בה מצולמת תעודת הזהות של נחשון ונסקו האישי .

יום רביעי 12-10 - משדרים בטלוויזיה קלטת שניה - בה רואים את נחשון מבקש ל חיון .

נחשון מבקש מממשלת ישראל לשחרר אסירים פלשתינאים אחרת יהרגו אותו .

יום שישי 14-10 צה"ל מבצע פעולה צבאית הפעולה נכשלת קצין צה"ל ניר פורז נהרג , 11 חיילים נפצעו .

במוצאי שבת 15-10 (מר חשוון תשנ"ה) נקבר נחשון בהלוויה המונית בהר הרצל בירושלים עם ישראל בעשרות אלפיו ליוו אותו לקבר ישראל כמו שמליוני אנשים ברחבי העולם התאחדו כמה ימים לפני זה ברגשות ובתפילה והדלקת נרות למען הצלתו .

למען הנצחת שמו נכתבו 4 ספרי תורה הוקם מרכז תמיכה לילדים מוגבלים בשם שלוה , מרכז לחקר נדידת הציפורים בלטרון וכן מרכז להבנה ולסובלנות .

יהי זכרו ברוך .

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

מ.א. 5125947

סמל וקסמן נחשון מרדכי ז"ל

סמל וקסמן נחשון ז"ל
בן 18 בנפלו

בן אסתר גיטל ויהודה אריה
נולד בירושלים

כ"ב בניסן תשל"ה, 3/4/1975

תאריך גיוס: אוגוסט 1993

נפל בקרב

י' בחשוון תשנ"ה, 14/10/1994

שרת בחטיבת גולני

יחידה: פלנ"ט

מקום נפילה: ביר נבאללה

אזור: ירושלים והסביבה

נקבר בירושלים - הר הרצל

אזור: ד, חלקה: 09, שורה: 23, קבר: 05.

קורות חיים

מלחמה נגד השעון

סיפור חטיפתו של נחשון וקסמן הי"ד
יום ראשון - 9 באוקטובר.

חמסין בחוף. בשעה 15:30 מסיים רב"ט נחשון וקסמן השתלמות בנהיגה בג'יפ, בבסיס צה"ל בצפון הארץ ונכנס למכונית חברו, משה קפר. בדרך מחליט נחשון להפתיע את ידידתו, מרים עזיזה, מורה חיילת, המשרתת ברמלה.

בשעה 17:30 נפרד נחשון מחברו ויורד בצומת עטרות. מנקודה זו מתחילות ההשערות. נחשון ככל הנראה עולה על טרמפ לרמלה. לא ברור אם נחשון הגיע לרמלה ומשם החליט לעלות לירושלים לבית הוריו, או שכלל לא הגיע לרמלה. הוא היה לבוש במדי א', כומתה ותג יחידה של גולני, ונשא את נשקו האישי רובה אמ-16.

בירושלים ציפו ההורים, יהודה ואסתר, לבנם. אט, אט הלכה הדאגה וגדלה. "נחשון הוא לא מסוג הבנים שייעלם מבלי להודיע", אמרו. הם התקשרו לבסיס לברר האם נחשון יצא הביתה. בשעה 2 לפנות בוקר לא יכלו לשאת לבדם את החרדה. הם התקשרו לקצין העיר ודיווחו על היעדרותו של נחשון.

יום שני - 10 באוקטובר בשעה 9:00.

מצלצל הטלפון בבית ההורים. המשטרה הצבאית החוקרת היתה על הקו.

בשעה 10:00 מגיש האב, יהודה, תלונה במשטרת נווה יעקב. "התקשרנו למשטרה אבל הם פשוט לא עשו כלום, התקשרנו שוב ושוב וראינו שהם לא זזים". סיפר משה שהם, ידיד

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

סמל וקסמן נחשון מרדכי ז"ל

המשפחה.

ידידי המשפחה ואחיו של נחשון מחליטים ליזום חיפושים באופן עצמאי. בשעות אחר הצהריים מגיעות משלחות של מתנדבים מבתי ספר וישיבות, לצומת עטרות. לדבריהם, רק שוטרים בודדים הצטרפו לחיפושים, ועד שעות הערב לא הגיע אף גורם צבאי לאזור החיפושים.

יום שלישי - 11 באוקטובר בשעה 16:00.

ברדיו מתפרסמת הידיעה הראשונה על חטיפת חייל, שחוזרת אחר כך במיבזקים ובמהדורות החדשות. הידיעה על החטיפה מצמררת את הציבור. אנשים מתקשרים בדאגה אינסטינקטיבית לבני משפחותיהם. מרגע זה ואילך הופך גורלה של משפחת וקסמן, משפחה ירושלמית אנונימית, לגורם המכריע של מצב הרוח האישי של אזרחי ישראל. בשעה 19:00 בערך, מטלפן אלמוני לבית המשפחה, ומבקש לדבר עם אביו של נחשון, יהודה. האיש שסרב להזדהות, אמר לאב כי בנו נחטף בידי החמאס, שהוא בחיים ונתן את הטלפון. מי יכול לדמיין את הרגע שעובר על ההורים? בכל זאת יש נקודת אור, "נרגענו לפחות מהידיעה שהוא בחיים", אמר האב.

השעה 20:00. במהדורת החדשות בטלוויזיה משודרת בפעם הראשונה קלטת וידאו, שהביא צלם סוכנות רויטר, בה מצולמת תעודת הזהות של נחשון ונשקו האישי. בקלטת מועברת גם דרישת החוטפים: "אנו דורשים את שיחרורם המידי של מנהיג החמאס, השייח אחמד יאסין, שייח צאלח שתאדה, שייח עבד אל כרים עובייר ומוסטפה רידאני. עוד אנו דורשים את שיחרורם של כל עצור אז א - דין אל קסאם וכן 50 אנשי חמאס, השפוטים לתקופות מאסר ארוכות.

עם ישראל מקשיב ביחד לאולטימטום: "המועד האחרון למילוי הדרישות הוא יום שישי, 14 באוקטובר, בשעה 21:00. אם הן לא ימולאו - תהיה ישראל אחראית להריגת החייל". הוריו של נחשון מבקשים להעביר מסר לראש הממשלה, יצחק רבין, וליו"ר אש"ף, יאסר ערפאת.

"בתור תומך בתהליך השלום", אומר האב, אני מקווה שרבין יעשה את כל המאמצים למנוע שפיכות דמים מיותרת. עשה הכל כדי שבנינו לא ייחטפו בארצנו. ערפאת, אם תביא לשיחרורו של נחשון, אני מבטיח לך שזה יתרום רבות לחיזוק מעמדך במדינה שאתה רוצה להקים". אומר האב.

ראש הממשלה יצחק רבין מתקשר לערפאת.

"אתה אחראי לחייו של נחשון", אומר רבין לערפאת בשיחת טלפון, ומזהיר את ראש אש"ף בצורה בוטה: "אי החזרתו בחיים של החייל נחשון וקסמן", אומר רבין, "תביא להשפעה קשה ביותר על עתיד יחסיה של מדינת ישראל עם הרשות הפלשתינית והמשך תהליך השלום עם הפלשתינים".

יום רביעי - 12 באוקטובר.

ראש הממשלה יצחק רבין ושר החוץ, שמעון פרס, נפגשים עם המלך חוסיין. בשובם אומר ראש הממשלה כי הוא בטוח שנחשון וקסמן חי ונמצא בעזה. רבין משוחח שוב עם ערפאת בטלפון ואומר לו: "אני יודע בוודאות שהחייל בעזה". ערפאת עונה: "החמאס מנהל נגדי מלחמה אישית ולא רק נגד ישראל". רבין שב ומדגיש את אחריותו של ערפאת לחייו של

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

סמל וקסמן נחשון מרדכי ז"ל

נחשון וקסמן.

שר החוץ האמריקאי, וורן כריסטופר, מגנה את החמאס ואומר כי ארה"ב עומדת לצד ישראל ותומכת במהלכיו של רבין. כריסטופר מוסיף כי על ערפאת לעשות מאמצים לשיחרור החייל.

רבין מכנס ישיבת ממשלה, שנמשכה 45 דקות, ומדווח לשרים על המתרחש. הוא אומר שיאסר ערפאת מסוגל להביא לשיחרורו של נחשון וקסמן. השרים מגבים את עמדתו של רבין. יו"ר הליכוד, בנימין נתניהו, משבח את ראש הממשלה שמטיל את האחריות על ערפאת.

רבין מודיע בישיבת הממשלה כי החליט להחזיר ארצה את האלוף דני רוטשילר משיחות קהיר.

השר יוסי שריד אומר כי "היה צורך להפסיק את המו"מ כשפרשה כל-כך מסעירה ומכאיבה נמצאת בעיצומה". לדבריו, פירסם החמאס כרוז בו הוא טוען כי החייל החטוף לא נמצא בתחום האוטונומיה ומאיים כי:

"בקרב מאוד נבצע פעולה שתלמד את ראש ממשלת ישראל כיצד יש להתנהג עם העם הפלסטיני".

המנהיג הרוחני של ארגון החמאס, השייח אחמד יאסין; מבקש מהחוטפים: "אל תהרגו את החייל". עוד אמר: "אני מייעץ להם שיכבדו אותו, שישמרו עליו ולא יהרגו אותו, שישמרו על חייו".

ד"ר אחמד טיבי, יועצו של ערפאת, מתקשר לבית משפחת וקסמן ומעביר מסר מערפאת: "אני עושה כמיטב יכולתי להביא לסיום הפרשה ולהחזיר את החייל חי". עוד אמר, כי ערפאת הורה לרשות הפלשתינית לעשות הכל כדי לסיים את הפרשה.

הרמטכ"ל, אהוד וראש אכ"א, האלוף יורם יאיר, מגיעים לבית המשפחה ומשוחחים איתם ביחידות. ביציאתם אמר הרמטכ"ל, כי הם רואים את ערפאת ואת הרשות הפלסטינית כאחראים.

בשעות אחר הצהריים מגיעה הקלטת השניה לבית המשפחה. בני המשפחה מסתגרים בחדר וצופים בה. האב מתקשה לצפות בבנו. הוא מסרב לראות אותה. "היא אינה רלוונטית" הוא אומר, היא הוקלטה לפני כמה ימים".

האם צופה בקלטת ומתמוטטת למראה בנה המוחזק בידי שוביו. אמא רואה קודם כל את הפה הפתוח והשפתיים הנפוחות. השיחה המוקלטת:

"איך קוראים לך? שואל המחבל.

"אני נחשון וקסמן. החבר'ה מהחמאס חטפו אותי. הם רוצים לשחרר את האסירים שלהם. אם לא - יהרגו אותי. אני מבקש מכם לעשות מה שאתם יכולים בשביל שאני אצא מפה חי".

"מה אתה רוצה מאמא שלך?" שואל החוטף,

"ההורים שלי מסתכלים עלי?" שואל נחשון, "אני כרגע בסדר. אני מקווה לחזור אליכם, אם רבין יחליט לשחרר את האסירים שלהם".

האם נתמכה על ידי בני המשפחה, מתקשה לעמוד מול הבעת פניו של בנה, מבוהל, עייף

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

סמל וקסמן נחשון מרדכי ז"ל

חסר אונים.

לאחר הצפייה בקשה להעביר מסר לבנה:

"נחשון בני, תהיה חזק. כולם אוהבים אותך ומתפללים עבורך כל שנייה, תהיה חזק".
עוד ביקשה, "אני פונה לחמאס כגוף דתי, לשחרר את הבן שלי. אני מבקשת מהאירגון להתייחס אליו לפי אמות המידה המוסריות והדתיות הנהוגות אצל".

יום שישי - 14 באוקטובר

בבוקר יום שישי כבר היה בידיו של ראש השב"כ ביהודה ושומרון מידע מדויק על הבית שבו הוחזק החטוף ופרטים נוספים. שעה קלה לאחר מכן כבר הורה ראש הממשלה, יצחק רבין, להתחיל בתכנון מבצע החילוץ. שתי יחידות מובחרות - סיירת מטכ"ל של צה"ל, והימ"מ, היחידה המובחרת ללוחמה בטרור של משטרת ישראל - הציגו תוכניות.

מסיבות שונות הוחלט להטיל את ביצוע הפעולה על סיירת מטכ"ל.

התוכנית בעיקרה כבר היתה מוכנה, אבל בשב"כ ביקשו שהות של כמה שעות, כדי "לסגור" את כל הפרצות האפשריות ולאסוף עוד מידע.

בפיקוד המרכז ניתנה הוראה שלא לחרוג מהפעילות השיגרתית בכפר ביר - נבאללה ובכביש העובר בתוכו.

ככל הידוע, איש לא הבחין בצוותי התצפיות ובפעילות הנוספת של השב"כ. נאסף כל מידע מודיעיני אפשרי - פתחי הבית, הדרכים המובילות אליו, המבנה הפנימי של הבית, כל חדר וחדר, כולל המטבח והשרותים.

לקראת הצהריים נפלה ההחלטה סיירת מטכ"ל, להטיל על סרן ניר פורז לשמש כמפקד הפריצה. הרמטכ"ל עצמו שוחח איתו ושמע על תוכנוני הפריצה.

ב-14:00 התכנסו במחנה סמוך לשכונת גבעת זאב, שבצפון ירושלים, הרמטכ"ל, סגנו, אלוף אמנון שחק, וקצינים בכירים. תכנית המבצע הוכנה לפרטי פרטים. מספר מסוקים של חיל האוויר הועמד בכוננות. גם צוותי חרום והצלה הועמדו בכוננות מלאה.

ב-16:30 נערך התידוד לכוח המבצע, בנוכחות הרמטכ"ל. חיילי הכוח ערכו את ההכנות האחרונות, למדו פרט ועוד פרט, שיננו את התכנית ואת פרטי המבצע.

הכל היה ערוך ומוכן. ראש הממשלה קבע, כי יש לערוך את המבצע עוד לפני פקיעת מועד האולטימטום, שהיה תשע בערב. זאת, כדי להגדיל את הסיכויים להציל את חייו של נחשון. ב-18:00 החלו תזוזת הכח ליעד.

בערך ב-18:30 הגיעה ידיעה, שמכונת "מרצדס" חונה ליד הבית בביר - נבאללה, שבו מוחזק החטוף. נהג המכונת נכנס לתוך הבית. יותר מאוחר יתברר, כי זה היה הסייען, ששכר את הבית עבור המחבלים והביא להם אוכל. הועלה חשש שהחוטפים מתכוונים להעביר את וקסמן למקום אחר. לכוח ניתנה הוראה לעצור. החיילים נסוגו ונערכו לתפוס את ה"מרצדס", אם יוציאו החוטפים את נחשון מהבית.

נהג ה"מרצדס" שהה בבית עד 19:15, אך כשיצא, היה לבדו. הוא נלכד ונלקח לחקירת השב"כ. ברגעים אלה נתקבלה ההחלטה הסופית לפעול. לפני שקיבלו הכוחות את ההוראה לנוע, נערך תיחקור יסודי של החוטף הרביעי ושל נהג ה"מרצדס" שיצא מן הבית. בתיחקור אומתו פרטים, שכבר היו בידי הכוח, בנוגע למבנה הבית, מספר המחבלים הנמצאים בו ועוד.

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

סמל וקסמן נחשון מרדכי ז"ל

בסביבות 19:15, כששקעה השמש וכבר השתררה חשכה, החלו לוחמי סיירת מטכ"ל, שכבר היו בקרבת היעד, לנוע לעבר הבית, כשהם מתפצלים לשני כוחות. כוח אחד הגיע מדרום לכפר, והשני מצפון. בכל כוח היו חבלנים, שנשאו על גבם מטעני-נפץ, שנועדו לפרוץ את דלתות הבית.

במחנה סמוך לירושלים התמקם החפ"ק (חבורת פיקוד קדמית). היו שם הרמטכ"ל, סגנו, ראש אמ"ן, אלוף פיקוד מרכז, מפקד כוחות צה"ל ביר"ש, ראש אכ"א, מ"מ מפקד השב"כ וסגנו וראש מחוז האוטונומיה במשטרת ישראל. כל הקצינים הבכירים היו בבגדים אזרחיים.

הכוח התקדם לאיטו בחסות החשכה. בקירבת הכפר נשמעו קולות חתונה. הועבר דווח לחפ"ק. הכוח התקרב למסגד, ואז התברר שכמה מהמתפללים שבאו לתפילת ערבית, עדיין לא עזבו את המסגד. הכוח קיבל הוראה להתעכב מעט.

כעבור מספר דקות התקרבו הלוחמים אל הבית והסתתרו מאחרי החומה המקיפה אותו. כוח אחד של חיילים עלה לגג המבנה, כדי לחפש דרך לחדור לבית בשקט, בלי שיבחינו בהם. רק לאחר שהבינו מפקדי הכוח שאין שום ברירה, הם החליטו לפרוץ.

המפקד הורה לחבלנים להתחיל במלאכתם. בהתגנבות חשאית ואיטית הם הגיעו עד שלשת פתחי הבית שסומנו לפיצוץ ושדרכם היה הכוח אמור לפרוץ.

19:47 שלושת המטענים הופעלו. רק אחד מהם התפוצץ. מטענים נוספים הופעלו והתפוצצו. עשרות לוחמי הסיירת, שעמדו ליד הדלתות, החלו לפרוץ פנימה.

מהדלת הצפונית הראשית, היתה הפריצה מהירה וקלה יחסית. הלוחמים שעטו במדרגות, ובתוך שניות היו בסלון של הקומה השניה. אחד החוטפים, שישב בסלון, נורה ונהרג מייד שני החוטפים האחרים, ועימם נחשון, נמצאו בחדר קטן, שהכניסה אליו היא מהסלון. דלת מתכת כבדה, נעולה, הפרידה בין הסלון לחדר.

חיילי הכוח, ובראשם סרן ניר פורז, התמקמו מול דלת המתכת וניסו לפרוץ פנימה. ברגע זה, ואולי מספר רגעים קודם לכן, רצחו החוטפים את נחשון. החייל הכבול נורה בשבעה קליעים, שפגעו בצווארו, בחזהו ובבטנו.

המחבלים חמושים ברובי קלצ'ניקוב, החלו לירות צרורות דרך הדלת. "תיכנעו!" קראו חיילי הכוח לחוטפים, בערבית.

"אנחנו נהרוג את נחשון, ואחר כך נמות", השיב אחד המחבלים בעברית.

מיד לאחר מכן הושלכו מטען חבלה ורימון יד לעבר הכוח, ואחריהם שוב ירו המחבלים צרורות מרובי הסער שלהם. סרן ניר פורז נפצע אנושות, ומת תוך כדי קרב.

החיילים פרצו לחדר תחת אש כבדה, בתקווה שנחשון עדיין חי. הם הרגו בירות את שני החוטפים. 12 חיילים נפצעו במהלך הקרב הקצר.

בחדר התגלה לעיני הפורצים מחזה מחריד: נחשון וקסמן, כבול בידיו וברגליו בשרשראות ברזל, שכב מת.

בחדר נמצאו גם שיירי האוכל של נחשון, שעל פיהם, בין השאר - הסיקו החוקרים, כי נרצח מייד עם כניסת הכוחות או קצת לפני כן.

חבורת הפיקוד הקידמי נעה לעבר הבית במהירות עם תחילת הקרב והתמקמה ליד המסגד, מרחק כ-200 מטר מהבית. כשנשמעה הקריאה "חדל אש", מיהרו הקצינים לעבר הבית.

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

סמל וקסמן נחשון מרדכי ז"ל

שמחת ההצלחה הפכה לאבל כבד, כשהתברר שנחשון נרצח וסרן פורז, מפקד הפעולה, נהרג בקרב. הרמטכ"ל הורה לראש אכ"א, האלוף יאיר, לצאת לבית משפחת וקסמן, כדי להביא את הבשורה המרה.

שעה קלה לאחר הפעולה כבר עזבו הלוחמים את השטח, בראש מורכן. כמה מהם בכו. הם חזרו לבסיסם.

נחשון וקסמן וניר פורז.

יהי זכרם ברוך.

"שאלו אותי" אמר האבא, "התפללנו כ"כ הרבה ולא קיבלנו תשובה. ואני אומר - קיבלתי תשובה. התשובה היתה לא! ולאבא מותר לענות גם לא!"

בתקווה שנבין שלנו בני אדם,

אין את היכולת להבין את מהלכיו של הקב"ה!

שבת-שלום.